

Jilles van Zinderen

A portrait of Jilles van Zinderen, a man with short, wavy brown hair and glasses, smiling. He is wearing a dark green blazer over a light-colored collared shirt. The background is a solid, warm yellow color.

'Uitgestelde onverenigbaarheid vormt een interessante juridische puzzel'

Wanneer je naar het juridische kader van onverenigbaarheid kijkt spelen diverse wettelijke artikelen en perspectieven een rol, stelt Jilles van Zinderen. 'Tel daarbij op dat er vaak een heel lange periode verstrijkt voordat de onverenigbaarheid zich manifesteert. Het is dan een hele puzzel om vast te stellen wie uiteindelijk voor welke schade opdraait.'

Auteur: Sarah Westenburg

boom kwijtgeraakt die niet voldeed aan wat hij ervan mocht verwachten. En in die boom is vaak flink geïnvesteerd.

Onrechtmatige daad

De eigenaar van het huis zal waarschijnlijk zijn schade willen verhalen op de boomeigenaar op grond van een onrechtmatige daad (art. 6:162 BW). De vraag is dan of de boomeigenaar heeft voldaan aan de zorgvuldigheidsnormen die hij in acht hoort te nemen. De wet biedt benadeelden soms ook de mogelijkheid om producenten aan te spreken voor schade als gevolg van een gebrekkig product. Die mogelijkheid verjaart echter na verloop van tien jaar nadat het product 'in het verkeer' is gebracht, oftewel: voor de eerste keer verkocht is. In dit specifieke voorbeeld kan de huiseigenaar – vanwege de leeftijd van de boom – de schade dus niet meer verhalen op de veredelaar of de kweker.

problematiek. Kan na al die jaren nog worden bewezen wie deze omgevallen boom heeft geleverd, gekweekt of veredeld? Is vast te stellen welke boomsoorten zijn gebruikt? Kan worden bewezen dat de windworp het gevolg was van onverenigbaarheid? Kon een van de betrokken partijen ten tijde van de kweek al weten welke risico's deze combinatie van onderstam en entmateriaal met zich meebracht? Zijn de betreffende overeenkomsten nog boven tafel te krijgen en wat staat daarin? En dan zijn er nog praktische risico's, want na 30 jaar kan een veredelaar, een kweker of een aannemer natuurlijk ook zijn gestopt of gefailleerd.

Moeten boomeigenaren het er dan maar bij laten zitten? Wat Jilles betreft niet. Voor de boomeigenaar is van belang dat hij kan aantonen dat hij zorgvuldig met zijn bomen omgaat. Dat betekent in essentie het uitvoeren van

'Het is een hele puzzel om vast te stellen wie er uiteindelijk voor opdraait'

Dan is er de boomeigenaar, die met twee schadeposten zit. Als de boomeigenaar de schade aan de huiseigenaar moest vergoeden, kan hij wellicht op zijn beurt de schade verhalen op de aannemer. Ook zal hij gecompenseerd willen worden voor het verlies van de boom, waar mogelijk flink in is geïnvesteerd. Het verhalen van zijn schade zal hij in vrijwel alle gevallen moeten proberen op grond van de overeenkomst met die aannemer. Heeft de aannemer een wanprestatie begaan door bomen te leveren met dit gebrek? En zo ja, wat is er contractueel geregeld?

Als de aannemer moet opdraaien voor de schade van de boomeigenaar, zal die op grond van de overeenkomst met de kweker nagaan of hij zijn schade weer kan afwentelen op de kweker. En daarna geldt voor de kweker hetzelfde. Ook die zal proberen de schade te verhalen op de veredelaar.

Bewijsproblematiek

Een groot probleem bij deze theoretische exercitie is natuurlijk het tijdsverloop en de bewijs-

regulier onderhoud en regelmatige controles, ook op kenmerken van onverenigbaarheid. En als de betreffende bomen bekendstaan om dit risico, zal er waarschijnlijk meer gedaan moeten worden. Handelt de boomeigenaar zorgvuldig, dan is hij niet aansprakelijk voor de schade van de huiseigenaar. Voor de schade als gevolg van het verlies van de boom kan een groot deel van de problemen worden ondervangen met goede overeenkomsten. Partijen kunnen immers afspreken hoe moet worden omgegaan met gebreken aan bomen en voor wiens risico de gevolgen van die gebreken komen. De contractsvrijheid is ruim, maar partijen moeten dan wel (ver) vooruit kunnen denken.

Van Zinderen illustreert de complexiteit met een concreet voorbeeld. 'Door windworp valt een 30 jaar oude boom als een potlood van de onderstam op een woonhuis en veroorzaakt flinke schade. De huiseigenaar spreekt de boomeigenaar hierop aan. Die heeft de boom ooit laten planten door een aannemer, die de boom heeft gekocht van een kweker, die op zijn beurt de boom heeft gekocht van een veredelaar. De boomeigenaar wordt dus enerzijds aansprakelijk gesteld voor schade van de huiseigenaar, maar is anderzijds ook nog eens een

